

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 08/09/2021 09:01
Sayı: E-120.07-
GID 0872513
SOF

7/46373 GK 171

Sayı : E-54045643-610-1806240

Konu : Soru Önergesi (7/46373)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 09.06.2021 tarihli ve 43452547-120.07-E.825989 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi GÜRER'e ait 7/46373 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek: Cevabi Görüş 7/46373 (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 7EA7F928-9E38-4733-846B-B9509ABD8AD2

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Köksal BİRİCİK

Mühendis

Telefon No: (312) 258 85 94

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**NİĞDE MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖMER FETHİ GÜRER'E AİT 7/46373 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Doğada bulunan yumrulu ve soğanlı bitkilere ilişkin biyolojik çeşitliliğin ve genetik kaynakların korunması, sürdürülebilir kullanımın geliştirilmesi için özellikle son yıllarda doğal popülasyonunda azalış görülen türler için üretim faaliyetlerini teşvik etmek amacıyla Doğal Çiçek Soğanlarının Doğadan Toplanması, Üretimi ve İhracatına İlişkin Yönetmelik kapsamında üretim kotaları kademeli olarak arttırılmıştır.

Yönetmelik gereği yapılan Teknik Komite toplantılarında doğal çiçek soğanı türlerinin doğadaki durumu değerlendirilmekte ve doğayı dinlendirmek amacıyla yeterli miktarda çiçek soğanı olmayan alanlar için söküm yasağı getirilerek doğadan toplanmanın önüne geçilmektedir.

Kaçakçılığın önlenmesine yönelik olarak Doğal Çiçek Soğanlarının Doğadan Toplanması, Üretimi ve İhracatına İlişkin Yönetmeliğin 22'nci Maddesine göre idari yaptırım uygulanmaktadır. Nesli tehdit veya tehlike altında olan veya nadir bulunan doğal çiçek soğanlarını doğadan izinsiz ve kaçak toplayanlara 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanunu uyarınca idari para cezaları uygulanmaktadır.

İthal edilmek istenen tohumlar Biyolojik Çeşitliliğin Korunması amacıyla ithalat öncesinde GDO analizine tabi tutulmaktadır. Yapılan analizlerde GDO bulunan tohumların ithalatına izin verilmemektedir

Bakanlığımızca, Türkiye'nin bitki genetik kaynaklarının korunması, uzun süreli muhafazası, sürdürülebilirliği, bilimsel araştırmalarda kullanımı ve gelecek kuşaklara aktarılabilmesi amacıyla, *ex-situ* koruma çalışmaları gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda Ege Tarımsal Araştırmalar Enstitüsü bünyesinde bulunan Ulusal Tohum Gen Bankası ve Tarla Bitkileri Merkez Araştırma Enstitüsü bünyesinde bulunan Türkiye Tohum Gen Bankası kurulmuştur. Tohum olarak saklanması mümkün olmayan meyve ve asma gen kaynakları, arazi gen bankalarında muhafaza edilmektedir.

Bakanlığımızca genetik kaynaklarımıza sahip çıkmak, yok olmasının önüne geçmek ve sonraki nesillere aktarmak amacıyla tüm bölgelerimizden genetik kaynaklarımız toplanarak, gen bankalarında koruma altına alınmaktadır. Aynı zamanda toplanan materyaller, genetik kaynak olarak araştırma enstitülerimiz tarafından yapılmakta olan ıslah çalışmalarında kullanılmakta, yeni bitki çeşitlerinin geliştirilmesinde önemli rol oynamaktadır.

Hayvan genetik kaynaklarımızın *ex-situ* korunması kapsamında yerli hayvan ırklarımız 7 ayrı Enstitümüzde 12 ırk ve 2 ipekböceği hattı ile koruma altındadır. Su ürünleri genetik kaynaklarının korunması amacıyla Trabzon'da Su Ürünleri Gen Bankası ve Biyoteknoloji Merkezi kurulmuştur.

Bakanlığımız bünyesinde mevcut mikroorganizma gen kaynaklarımızın tespit edilmesi, muhafazası ve sürdürülebilirliğinin sağlanması amacıyla Bursa Gıda ve Yem Kontrol Merkez Araştırma Enstitüsü bünyesinde uluslararası normlarda Ulusal Gıda Starter Kültür Gen Bankası kurulmuştur. Öncelikli olarak süt ve süt ürünlerinde çalışmalara başlanmış olup, daha sonra diğer fermente ürünlerde çalışılacaktır.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Gen bankalarında hayvan genetik kaynaklarının korunması kapsamında, korunacak olan hayvanın semen, hücre, DNA, yumurta veya embriyoların uygun yöntemlerle dondurularak saklanmaktadır. Koruma altına alınacak tür, ırk veya bireye ait gen veya genlerin DNA segmentleri şeklindeki kan veya diğer hayvan dokularının da dondurularak saklanması mümkün olmaktadır. Bu kapsamda Yerli Evcil Hayvan Genetik kaynaklarımızın korunması için Lalahan HMAEM ve TÜBİTAK-MAM GMBE’de olmak üzere 2 Gen Bankası kurulmuştur. Bu gen bankalarında toplam 88.484 adet genetik materyal koruma altına alınmıştır.

2018 yılında Avrupa’nın en büyük ikinci botanik bahçesi olan Türkiye Milli Botanik Bahçesi, Türkiye’nin florasının tanıtıldığı ve nadir bitkilerin korunduğu referans bir merkez olarak Ankara’da kurulmuştur.

Ülkemizde bitki genetik kaynaklarının korunması, uzun süreli muhafazası, sürdürülebilirliği, bilimsel araştırmalarda kullanımı ve gelecek kuşaklara aktarılabilmesi amacıyla bitki genetik kaynakların toplanması ve kullanımı ve gen bankaları ile ilgili 15 Ağustos 1992 tarihli ve 21316 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan “Bitki genetik Kaynaklarının Toplanması Muhafazası ve Kullanılması Hakkındaki Yönetmeliğe” göre çalışmalar yapılmaktadır. Bu kapsamda koruma çalışmaları yapan Ulusal Tohum Gen Bankası ve Türkiye Tohum Gen Bankası kurulmuştur. Gen bankaları çalışmalarını Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) standartları doğrultusunda yürütmektedir.

Bakanlığımıza, doğal çiçek soğanları türleri için ulaşan herhangi bir yurt dışına kaçırılma bilgisi bulunmamaktadır.